

NORBERGSBANAN.

Järnvägen Kärrgruvan-Ängelsberg byggdes i första hand för att minska kostnaderna för transport av järnmalm från gruvorna i Norbergsområdet.

Vid Framnäs udde i Ängelsberg lastades malmen på pråmar för vidare transport till järnbruken utmed Strömsholms kanal.

Järnvägen började byggas år 1851. Första malmtåget avgick den 27 juni 1856.

Ängelsberg, juli 2018.

Roland Pettersson.

Register:

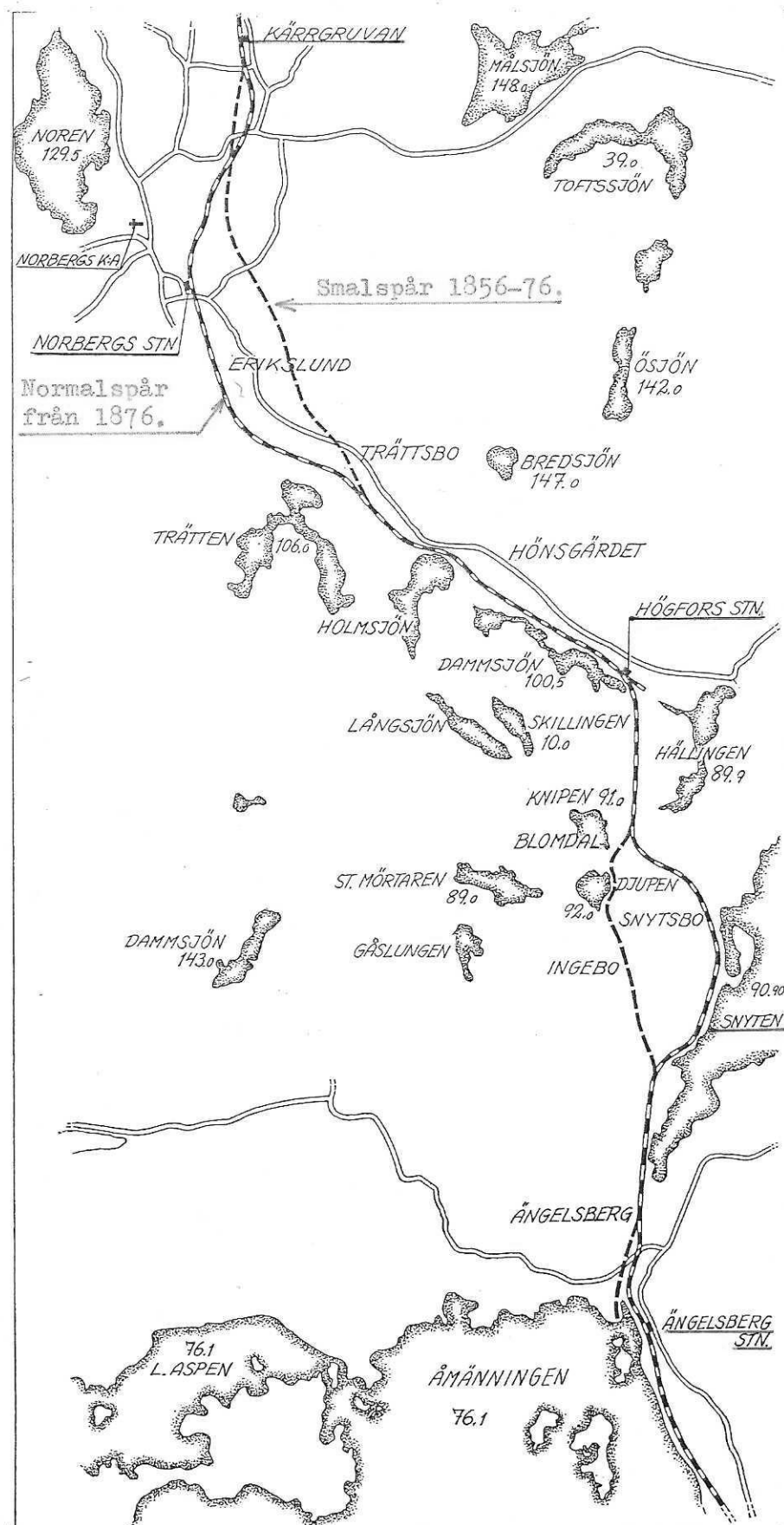
Blad 1. Norbergsbanan, kartbild.

- " 2. Vykort, Gruvkontor och Gröndalsgruvan.
- " 3. " järnv.-stat. Kärrgruvan och Norberg.
- " 4. " ----"---- Norberg och Högfors.
- " 5. " ----"---- Snyten.
- " 6. " ----"---- Ängelsberg.
- " 7. Foto av personal Ängelsberg 1924-25.
- " 8. Biljetter och Fraktmärken.
- " 9. Ånglokomotivet Förstlingen.
- " 10. ENJ.

Stationer och hållplatser.

0.0 km.	Ängelsbergs station.
1.0 "	Ängelsbergs bruk, hpl.
4.1 "	Snydens station.
5.3 "	Snytsbo hpl.
6.3 "	Blomdalstäkt hpl.
7.2 "	Fallbron hpl.
8.2 "	Högfors stn.
10.4 "	Mauritzbacke hpl.
10.9 "	Livsdal hpl.
12.3 "	Rosendal hpl.
14.5 "	Norbergs stn.
15.1 "	Mimerfältet hpl.
16.2 "	Hackspettsbacken hpl.
16.9 "	Mossgruvan (senare Spännarhyttan).
17.9 "	Kärrgruvans stn.
19.6 "	Torget (lastplats).
19.8 "	Bålsjöverkets lastplats.

NORBERGS JÄRNVÄG.

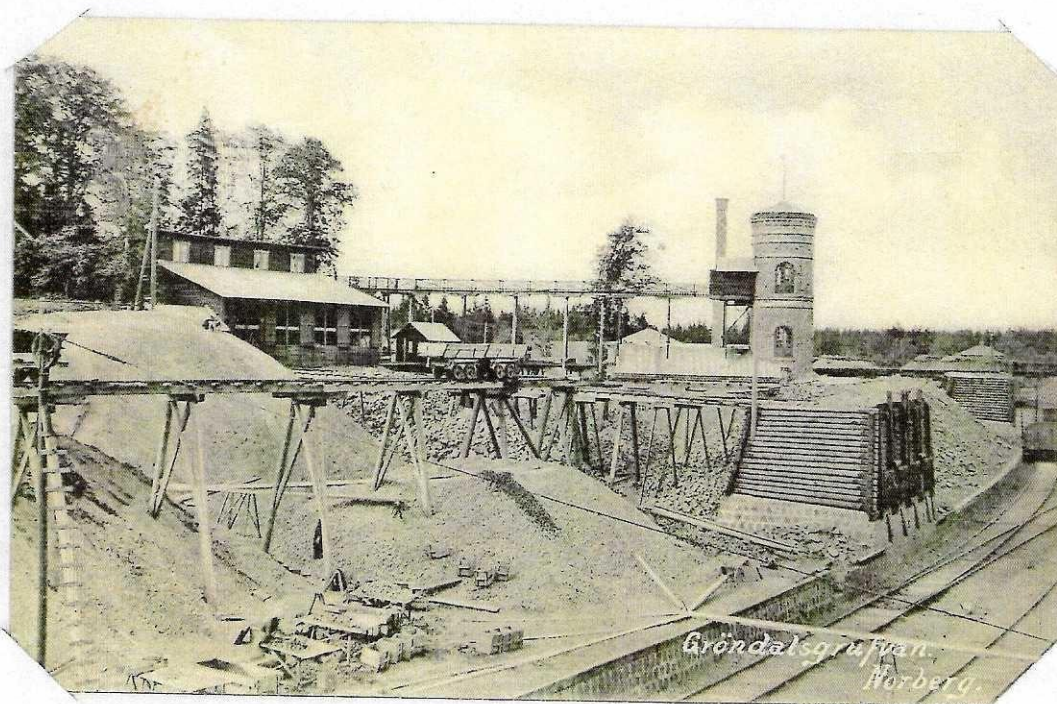

Den 18 km långa förbindelsen Kärngruvan-Ängelsberg började byggas år 1851 med 1188 mm spårvidd. Första malmtåget till Framnäs udde vid Ängelsberg avgick den 27 juni 1856. Här lastades Norbergsmalmen om på pråmar för vidare transport till masugnar belägna utefter Strömsholms Kanal.

NORBERGS JÄRNVÄG.

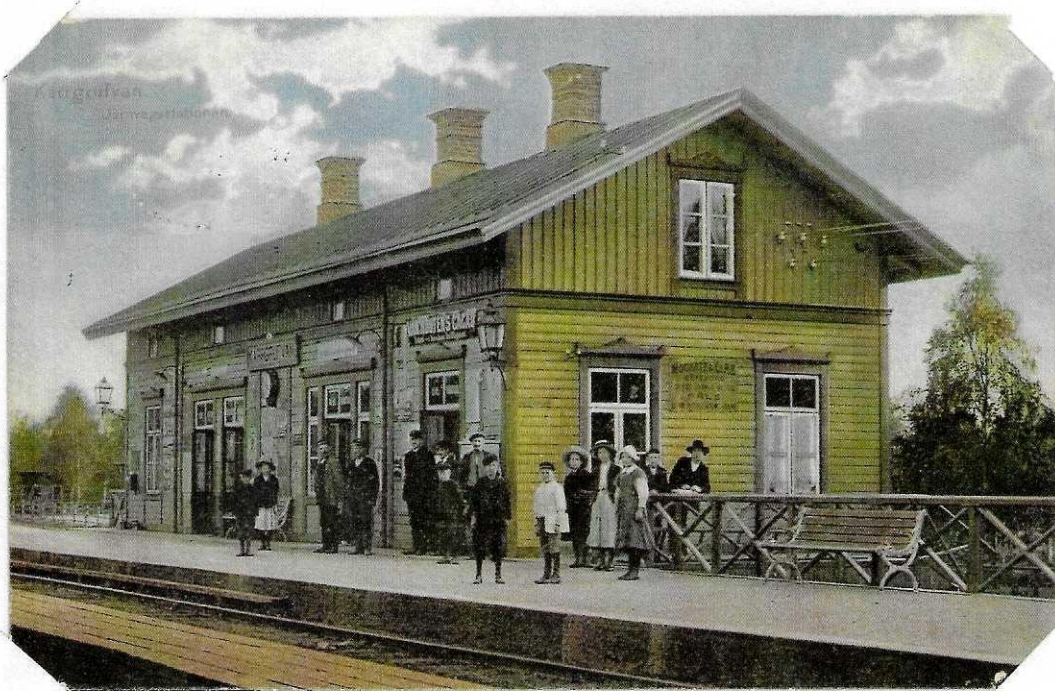

Kärrgrufvan. Grufkontoret.
Avstäplat Kärrgrufvan 1908.
Förlag: H. Grönvalls Bokhandel.

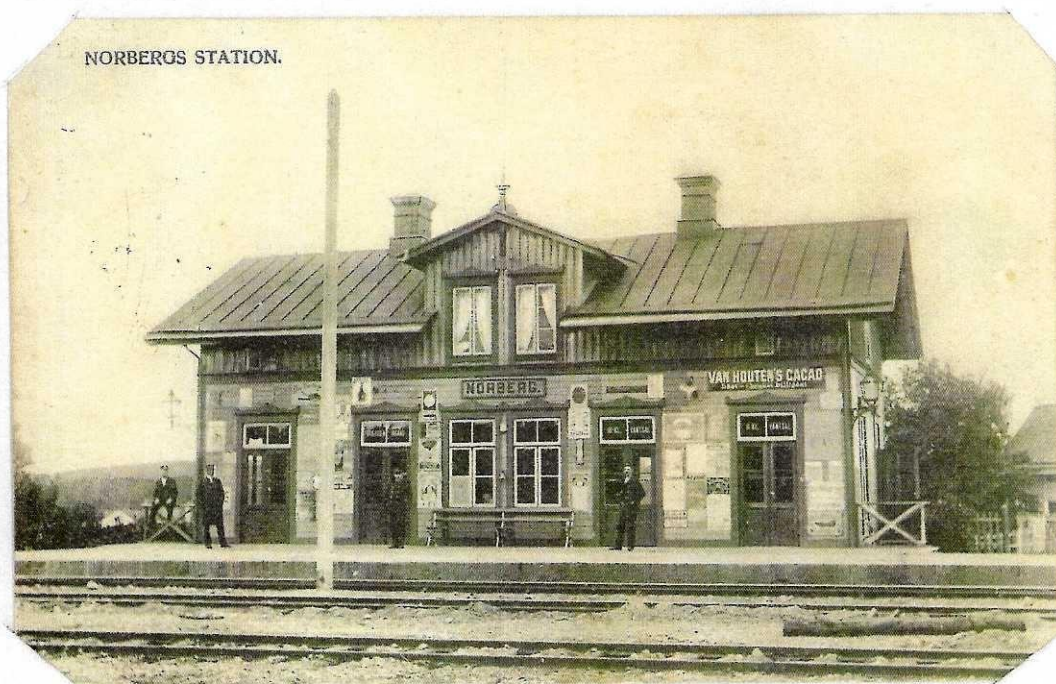

Gröndalsgrufvan, Norberg.
Avstäplat Kärrgrufvan 1907.
Förlag: Knut Kindvalls Bokhandel,
Norberg.

NORBERGS JÄRNVÄG.

Kärngruvans tredje järnvägsstation, använd
1876-1915, och riven 1916.
Avstämplat Kärngrufvan 1914.
Förlag E.G.S.i.S.

Norbergs andra järnvägsstation, som togs i bruk
1876, med andra och tredje klass väntsalar.
Avstämplat PLK 296 NED, 1906.
Förlag: Örebro Konstindustri A-B.

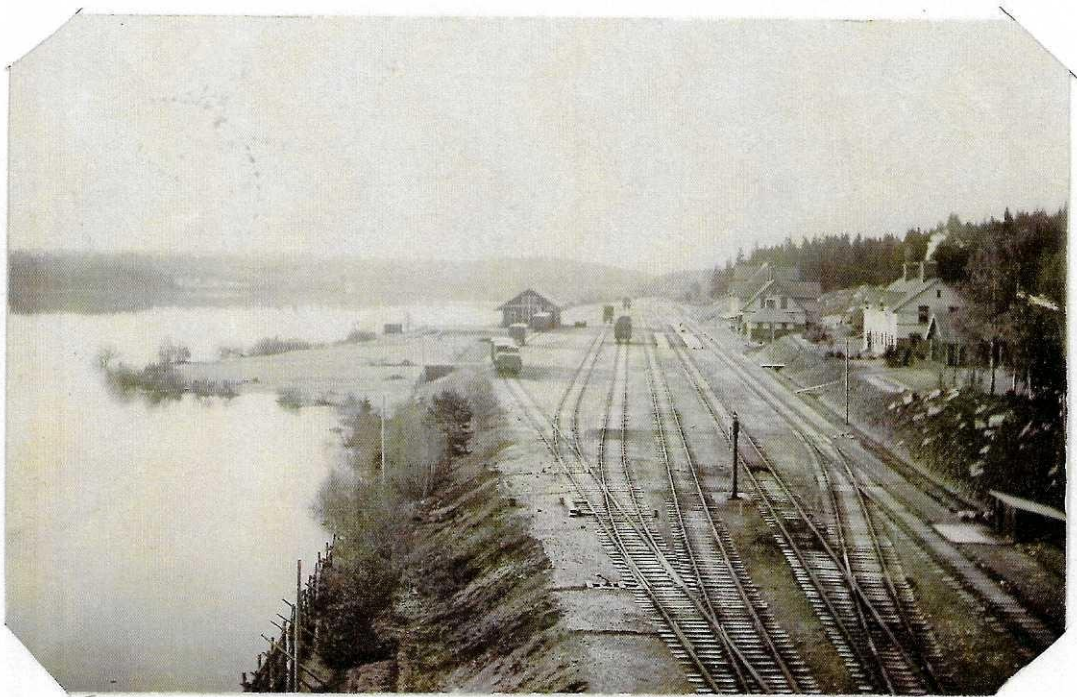
NORBERGS JÄRNVÄG.

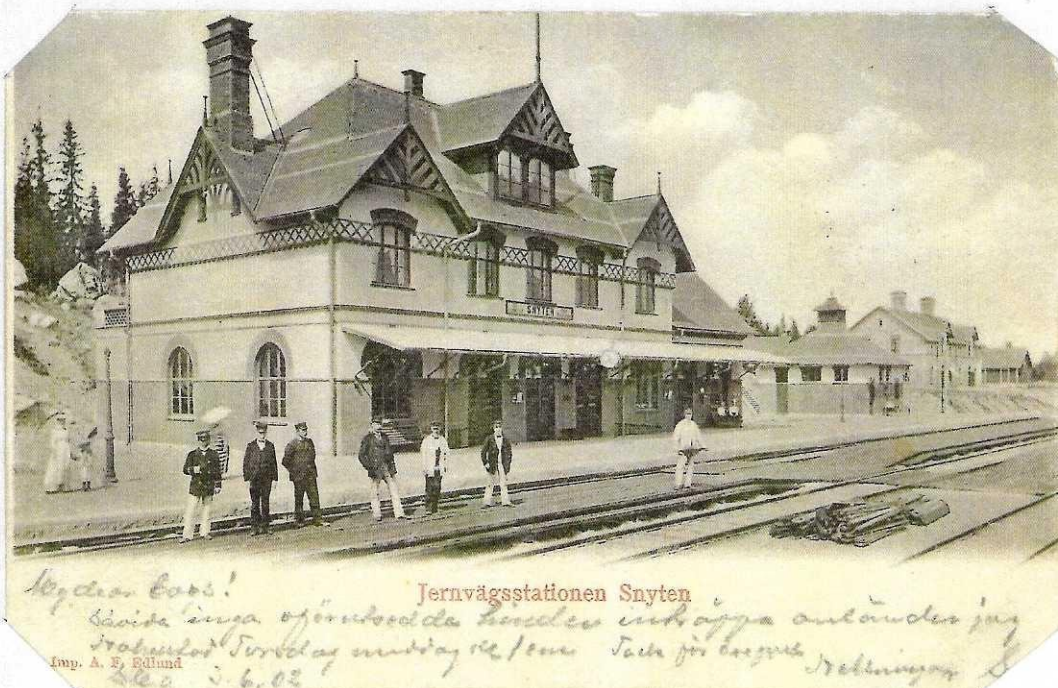
Norbergs tredje järnvägsstation från spårsidan.
Byggnaden stod klar på senhösten 1944.
Avstämplat Norberg 1942.
Förlag: A/B Axel Pettersson & Son, Uppsala.

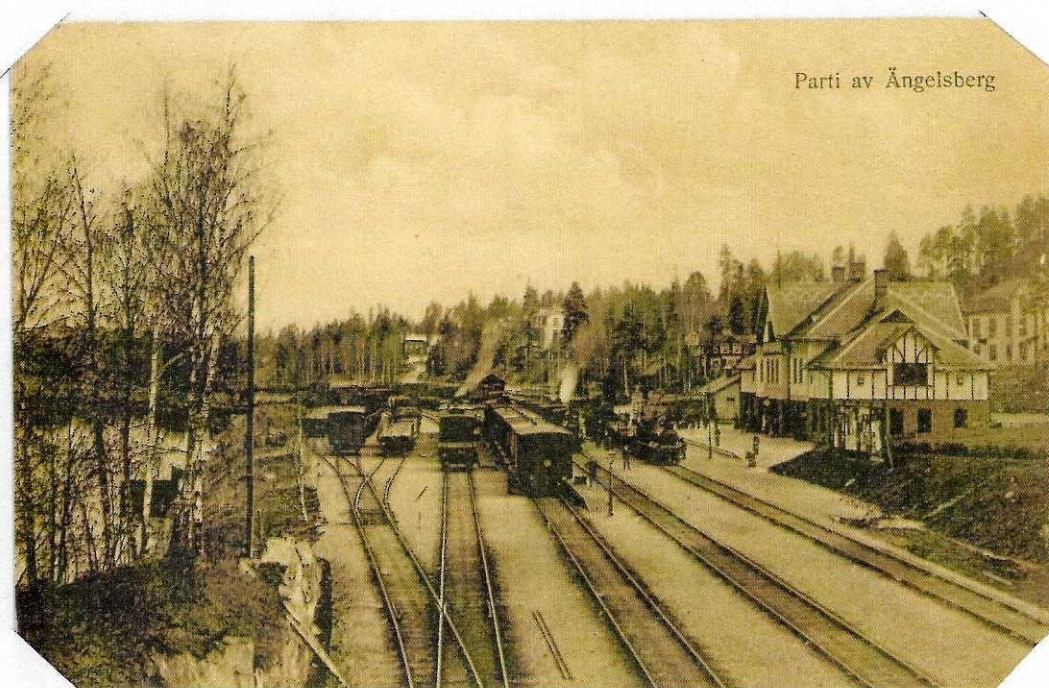
Högfors järnvägsstation från början av 1900-talet.
Avstämplat PLK 280D, 1919.
Förlag: Svenska Litografiska AB, Stockholm.

Snydens station från norr med sex spår och två per-
ronger. Till vänster en magasinsbyggnad med ett ge-
nomgående spår.
Avstämplat Snyten 1906.

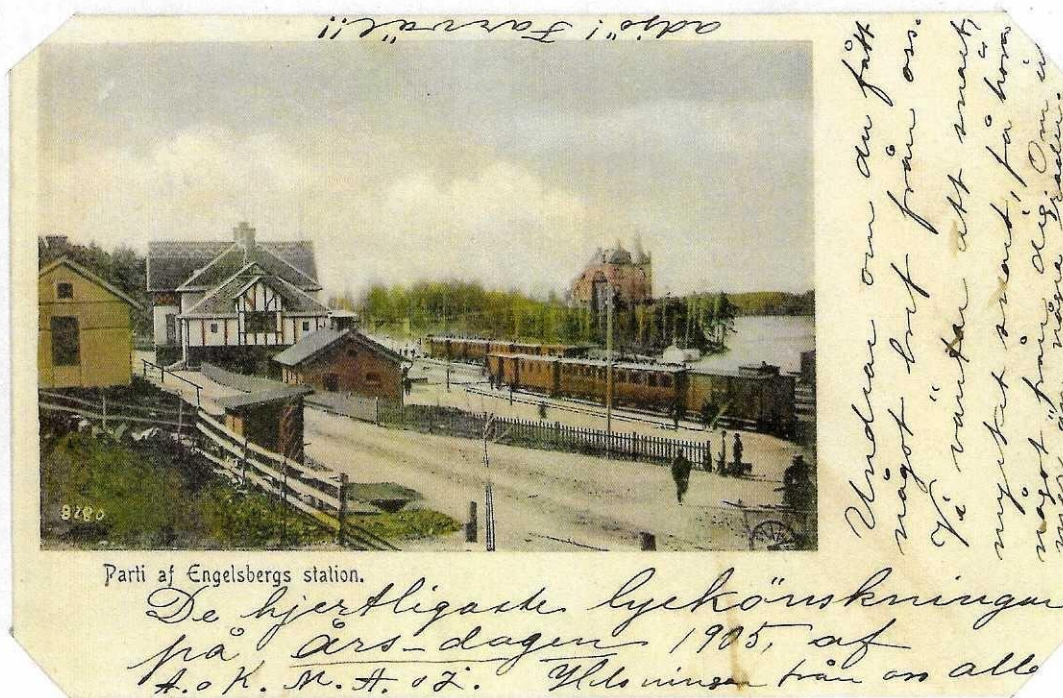

Järnvägsstationen Snyten.
När linjen Krylbo-Frövi öppnades år 1900 blev
Snyten en knutpunkt och som mest arbetade 15
man vid stationen. Byggnaden revs 1972.
Avstämplat Spannarboda 1902.

Parti av Ängelsberg

Ängelsbergs järnvägsstation med tågsätt
på alla sju spåren.
Kortet skrivet 1917.
Förlag: Wanda Hoffman Pappersaffär, Ängelsberg.

Parti af Engelsbergs station.

De hjertligaste lyckönskningar
på års-dagen 1905, af
H. o. K. M. A. o. Z. Yllminnen från oss alla

Adio! Farväl!!
Vindrar om du fått
något brev från oss.
Vi väntar att snart
mycket snart, på hösten
något från dig. Om du
mer än några bröder.

Engelsbergs tredje järnvägsstation färdigställd
år 1900. Bild från norr med personvagnar vid två
perronger. Avstämplat 1905.

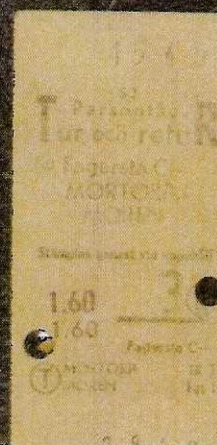
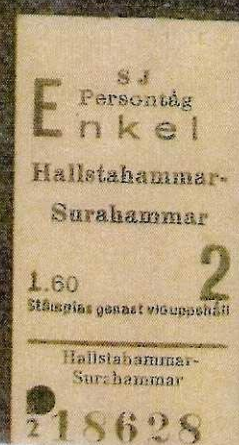
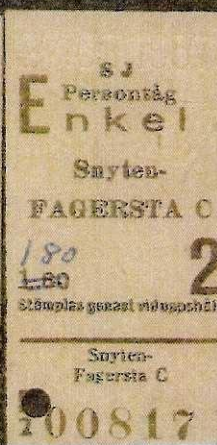
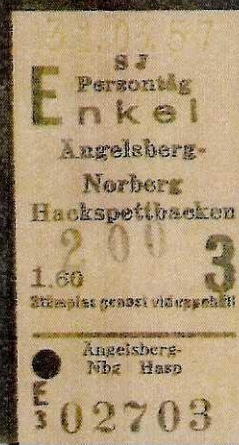

Stationsinspektör Andersson, Ängelsberg, omgiven av några stycken av sin personal. Sittande från vänster: Stationskarl Vestling, kontorsbiträdet Williamsson, stins Andersson, stationsskrivare Sjöqvist, kontorsbiträdet Berntsen samt stationskarlsförmän Nilsson (Bas-August). Stående från vänster: stationskarlarna Svanström, Gustafsson, Vestling, Söderberg och Hedin. Fotot taget något av åren 1924-1925.

Axel Ax-son Johnson var största aktieägaren i Norbergsbanan. Han sålde sitt innehav till SWB år 1921.

Den 1 juli 1945 gick Stockholm-Västerås-Bergslagens Järnvägar upp i Statens Järnvägar, SJ. Persontrafiken med rälsbussar upphörde den 1 november 1962.

SWB.
Fraktmärken
SAMTRAFIK.
0.90 resp. 2.00 kr.

SWB.
Paketmärken
SAMTRAFIK.
10 öre till 2.00 kr.

ToR-biljett Kärrgruvan-Ängelsberg

8 aug 2003

till minne av den första provkörningen med loket
Förstlingen på Norbergsbanan den 8 aug 1853

Pris
150 kronor

Jon Fjellberg
Ordförande i Engelsbergs Norbergs Järnvägshistoriska förening

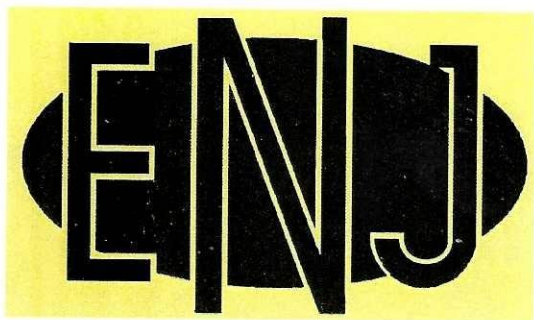
Minnesstenen över Förstlingen invigs söndag 9 augusti

Det är i år jämnt 100 år sedan Sveriges första ånglok byggdes. Det har fått namnet "Förstlingen", och det är den 9 augusti jämnt hundra år sedan det provkördes för första gången på norbergsbanan. Då hade det för övrigt varit under transport dit sedan juli månad 1852, transporten utfördes nämligen med fyra par oxar.

Loket byggdes vid Bolinder-Munktells mek. verkstad i Eskilstuna, och detta företag kommer att representeras vid hugfästandet av hundraårsminnet tillsammans med Norbergs hembygdsförening. En minnessten av "Förstlingen" har, som tidigare meddelats, rests efter den gamla banan, och för närvarande håller man på med att snygga upp området. På den stora gjutjärnstavlan finns en relief av loket och inskription samt de två porträttmedaljongerna med Munktel och Sundler.

Invigningen skall som nämnts ske den 9 augusti, och det blir landshövding Ragnar Casparsson, som skall avtäckta minnesstenen. Programmet i övrigt upptager musik av Norbergs blåsorkester och hälsningstal av hembygdsföreningens ordförande August Friberg, som nedlagt ett intresserat arbete för att förverkliga hugfästandet av detta minne.

Den förestående invigningen har dragit vissa kostnader, men många föreningar, organisationer och enskilda har lämnat bidrag, och över 4 000 kronor har hittills influtit. Självfallet är man tacksam för de ytterligare bidrag, som kan komma att inflyta under de dagar som återstår tills avtäckningen sker. Hembygdsföreningen vädjar också till föreningar och korporationer att medverka med fanor och standar för att göra hugfästandet av denna stora tilldragelse till en värdig festlighet.

Välkommen som stödmedlem eller aktiv i
**Engelsberg—Norbergs
Järnvägshistoriska förening**

ENJ avser att bevara Norbergsbanan
(Kärrgruvan — Norberg — Snyten) för
turisttrafik. I Snyten växlar vi ut på
stambanan för vidare färd mot Ängelsberg.

Se mer på följande sidor vad ENJ har att
erbjuda dig.

<http://www.enj.se>

Hitta till oss

Karta:
Ekomuseum
Bergslagen

Sommartidtabell 2020

Kärrgruvan— Ängelsberg
Söndagar
14 juni - 16 augusti

Avgång från Kärrgruvan kl
09.25, 11.35 samt 14.35

Avgång från Ängelsberg kl
10.30, 12.30 samt 16.30

Hela tidtabellen finns på
<http://www.enj.se>

Betalning sker kontant eller
via Swish

SJ T Persontåg R Tur och ret Snyten- ANGELSBURG 1.20 Gäller en månad Stämples genast vid uppehåll Snyten- Angelsberg 201058	SJ T Persontåg R Tur och ret Norberg- HÖGFORS FALLBRON 1.40 Gäller en månad Stämples genast vid uppehåll Norberg- Högfors Fallbron 305072
--	---

SJ E Persontåg Enkel Angelsberg- Norberg Hackspettbacken 2.00 1.60 Stämples genast vid uppehåll Angelsberg- Nbg Hasp 302703	SJ E Persontåg Enkel Snyten- HÖGFORS 0.80 0.60 Stämples genast vid uppehåll Snyten- Högfors 300459	SJ E Persontåg Enkel Snyten- FAGERSTA C 1.80 1.60 Stämples genast vid uppehåll Snyten- Fagersta C 200817	SJ E Persontåg Enkel Norberg- Angelsbergs bruk 0.180 0.180 Stämples genast vid uppehåll Norberg- Angelsbergs bruk 300204
--	---	---	---

Tidtabell över ENJs rälsbusstrafik 2015
Söndagar från den 14/6 t.o.m 16/8

Söndagar från den 14/6 t.o.m 16/8

95209	95211	95213	KM			95210	95212	95214 ⁽¹⁾	95216 ⁽²⁾	
11:00	13:00	15:00	18	fr.	Kärrgruvan	t.	12:50	14:50	16:50	17:28
11:12	13:12	15:12	14	●	Norberg	↑	12:38	14:38	16:38	17:16
11:25	13:25	15:25	8	↓	Högfors	↑	12:27	14:27	16:27	17:05
-	-	-	4	↓	Snyten	↑	-	-	-	-
-	-	-	1	↓	Ängelsbergs bruk	●	-	-	-	-
11:47	13:48	15:45	0	t.	Ängelsberg	fr.	12:10	14:10	16:10	16:48
12:45	14:45	16:45		t.	Västerås C	fr.	11:15	13:15	15:15	15:15
13:52⁽³⁾	15:52⁽³⁾	17:52⁽³⁾		t.	Stockholm C	fr.	10:06⁽³⁾	12:06⁽³⁾	14:06⁽³⁾	14:06⁽³⁾
12:10	14:10	16:10		t.	Fagersta C	fr.	11:50	13:50	15:50	15:50
12:54	14:54	16:54		t.	Ludvika	fr.	11:07	13:07	15:07	15:07

Biljettpris:	Vuxen	Barn
Enkel	70 kr	35 kr
ToR	100 kr	50 kr

Två barn under 16 år får resa med vuxen utan avgift
Barnbiljett kan lösas t.o.m 16 år
Beställningstrafik - Ring 0223-20663 för bokning

ENJ Engelbrektsgatan 73, 738 31 NORBERG. www.enj.se

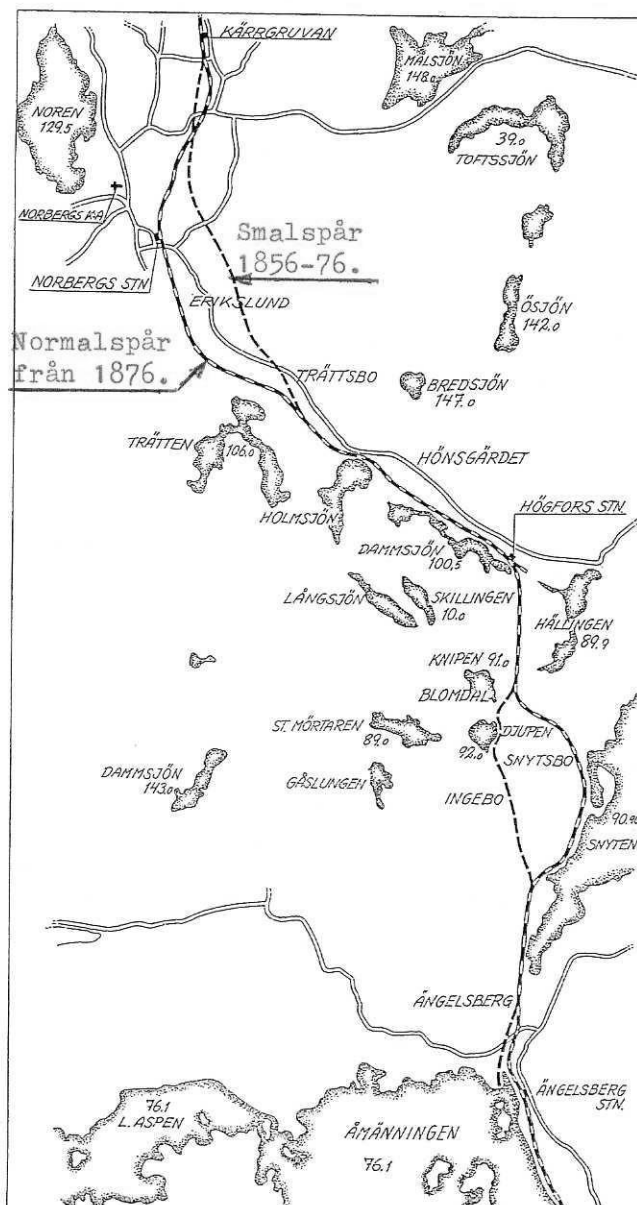
OBS! Se nedan anmärkningar.

(1, Går 14/06 tom. 05/07 samt 16/8

(2, Går 12/07 tom. 09/08

(3, Ersätts delvis med buss from 28/6

Tidtabeller och info se www.samtrafiken.se

Till

Väster - Våla

Hembygdsförening

Vid Hembygdens dag

söndagen den 3 aug. 2025.

Hälsningar

Roland Pettersson.